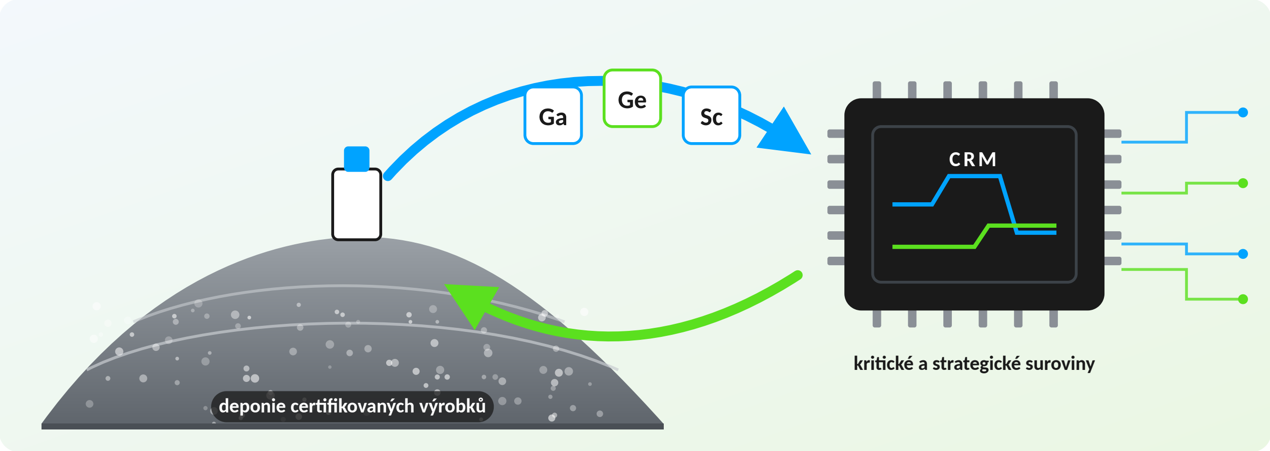
Ga
Ge
Sc
CRM
kritické a strategické suroviny
deponie certifikovaných výrobků

Zákon o kritických surovinách by měl navázat na novelu stavebního zákona

ASAM, z. s. · 23. 10. 2026

> **Vláda bude projednávat návrh zákona, kterým se český právní řád adaptuje na evropské nařízení o kritických surovinách (CRMA). ASAM cíl návrhu podporuje. Upozorňuje však, že by měl zohlednit novelu stavebního zákona, která mezitím již prošla Parlamentem a kterou podepsal prezident republiky.**

Ministerstvo průmyslu a obchodu dokončilo vypořádání připomínek k návrhu zákona o kritických surovinách. Ten má zajistit uplatňování nařízení (EU) 2024/1252 v České republice: určuje příslušné úřady, jednotná kontaktní místa pro strategické projekty a lhůty povolovacích řízení. Asociace stavebních alternativních materiálů (ASAM) podporuje snahu posílit domácí zdroje kritických a strategických surovin a návrh z pohledu svých členů podrobně analyzovala.

Co se změnilo od přípravy návrhu

Návrh vznikal v roce 2025. Novela stavebního zákona, kterou Parlament schválil a prezident republiky podepsal 17. září 2026, mezitím zařadila mezi vyhrazené stavby ve veřejném zájmu deponie produktů po spalování uhlí a jiné deponie certifikovaných výrobků. Tyto deponie jsou určeny pro redeponizaci a kaskádové využití jako zdroj stavebních surovin a kritických či strategických surovin podle nařízení CRMA, a to včetně souvisejících technologických zařízení.

Zákonodárce tím rozhodl, že využití tohoto domácího zdroje se řídí stavebním zákonem. Předkladatel tuto úpravu v době přípravy návrhu znát nemohl, nyní ji však je třeba zohlednit.

Tři body, na které ASAM upozorňuje

1. Návrh vkládá do Horního zákona definici, podle níž jsou strategické a kritické suroviny „nerosty“, a to i tehdy, vyskytují-li se jako vedlejší produkt jiných procesů. **ASAM považuje za nezbytné výslovně vyjasnit, že tím nedochází k rozšíření pojmu nerostu.** Vedlejší produkty a certifikované stavební výrobky, jakož i deponie podle stavebního zákona, nejsou předmětem horního práva. Stejně to ostatně chápe i samotné nařízení CRMA: povaha vedlejšího produktu se v něm týká vymezení suroviny, nikoli právního režimu materiálu, v němž se nachází. ASAM ve své analýze, kterou poskytl k dalšímu projednání, zároveň navrhl konkrétní znění, jak definici upřesnit.

2. Návrh dále zřizuje jednotná kontaktní místa pro těžbu, průzkum a recyklaci, ale nikoli pro zpracování. Projekty získávání kritických surovin z deponií certifikovaných výrobků by tak neměly jasně určený úřad. Podřazení pod „recyklaci“ by přitom bylo nesprávné, protože recyklace je v evropském právu spojena s odpady, kdežto SAM jsou certifikované výrobky.

3. Současně se do konce roku 2026 připravuje aktualizace Surovinové politiky České republiky. Podle podkladů k návrhu se v ČR počítá jen s několika strategickými projekty, a to výhradně na přírodních ložiscích. Deponie produktů po spalování uhlí a jiné deponie certifikovaných výrobků přitom představují významný domácí zdroj, který již uznal stavební zákon a jehož potenciál potvrdil i výzkum podpořený TA ČR. ASAM je připraven se na aktualizaci podílet.

Kladně hodnotíme

Z návrhu byla vypuštěna původně zamýšlená novela zákona o odpadech. Zákon o kritických surovinách tak nepropojuje jejich získávání s odpadovým režimem, což odpovídá povaze SAM jako certifikovaných výrobků.